

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY

ze dne 24. ledna 2012,

kterým se stanoví, zda Maďarsko přijalo účinná opatření v reakci na doporučení Rady ze dne 7. července 2009

(2012/139/EU)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

Smlouvy o ES stanovila, že Maďarsko nepřijalo v reakci na doporučení Rady účinná opatření.

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 126 odst. 8 této Smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu s čl. 126 odst. 1 Smlouvy se členské státy vyvarují nadměrných schodků veřejných financí.
- (2) Pakt o stabilitě a růstu vychází z cíle zdravých veřejných financí, které jsou prostředkem k posílení podmínek pro cenovou stabilitu a pro silný udržitelný růst, jenž bude přispívat k tvorbě pracovních míst. Pakt o stabilitě a růstu zahrnuje nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku⁽¹⁾, které bylo přijato za účelem urychleného odstranění nadměrných schodků veřejných financí.
- (3) Rozhodnutím 2004/918/ES⁽²⁾ ze dne 5. července 2004 Rada na základě doporučení Komise v souladu s čl. 104 odst. 6 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva o ES“) rozhodla, že v Maďarsku existuje nadměrný schodek⁽³⁾.
- (4) Rada dne 5. července 2004 na základě doporučení Komise v souladu čl. 104 odst. 7 Smlouvy o ES doporučila, aby maďarské orgány přijaly opatření ve střednědobém horizontu s cílem snížit schodek pod 3 % HDP do roku 2008. Rozhodnutím 2005/348/ES⁽⁴⁾ ze dne 18. ledna 2005 Rada v souladu s čl. 104 odst. 8

- (5) Rada dne 8. března 2005 na základě doporučení Komise v souladu s čl. 104 odst. 7 Smlouvy o ES přijala druhé doporučení, jímž potvrdila rok 2008 jako lhůtu pro nápravu nadměrného schodku. Po podstatném zhoršení rozpočtového výhledu v Maďarsku Rada rozhodnutím 2005/843/ES⁽⁵⁾ ze dne 8. listopadu 2005 v souladu s čl. 104 odst. 8 Smlouvy o ES stanovila, že Maďarsko již podruhé nepřijalo v reakci na doporučení Rady účinná opatření.
- (6) Rada proto dne 10. října 2006 přijala v souladu s čl. 104 odst. 7 Smlouvy o ES třetí doporučení Maďarsku, v němž posunula lhůtu pro odstranění nadměrného schodku na rok 2009. Dne 7. července 2009 došla Rada ve svém doporučení přijatém v souladu s čl. 104 odst. 7 Smlouvy o ES k závěru, že je možné konstatovat, že maďarské orgány přijaly účinná opatření v reakci na doporučení z října 2006. Na pozadí prudkého propadu v souvislosti s hospodářskou a finanční krizí Rada v témže doporučení vydala revidované znění třetího doporučení podle čl. 104 odst. 7 Smlouvy o ES.
- (7) V doporučení ze dne 7. července 2009 Rada vyzvala maďarské orgány, aby odstranily nadměrný schodek nejpozději do roku 2011. Mimo jiné bylo Maďarsku doporučeno i) omezit zhoršování fiskální situace v roce 2009 zajištěním důsledného provádění schválených a oznámených nápravných opatření s cílem dodržet cílovou hodnotu 3,9 % HDP; ii) od roku 2010 důsledně provádět nezbytná konsolidační opatření vedoucí k dalšímu snižování strukturálního schodku a k zahájení snižování celkového schodku a více při tom využívat strukturální opatření, s cílem zaručit trvalé zlepšování veřejných financí; iii) formulovat a včas přijmout konsolidační opatření nezbytná pro dosažení nápravy nadměrného schodku do roku 2011; iv) v letech 2010 a 2011 zajistit souhrnné fiskální úsilí ve výši alespoň 0,5 % HDP; v) zajistit, že poměr hrubého veřejného dluhu k HDP začne přesvědčivě klesat.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6.

⁽²⁾ Úř. věst. L 389, 30.12.2004, s. 27.

⁽³⁾ Všechny dokumenty související s postupem při nadměrném schodku v souvislosti s Maďarskem lze nalézt na této adrese: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/index_en.htm.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 110, 30.4.2005, s. 42.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 314, 30.11.2005, s. 18.

- (8) Dne 27. ledna 2010 přijala Komise sdělení určené Radě⁽¹⁾, ve kterém dospěla k závěru, že na základě dostupných informací přijalo Maďarsko účinná opatření v reakci na doporučení Rady ze dne 7. července 2009. Komise dospěla ke svému závěru zejména s přihlédnutím ke konsolidačním opatřením ve výši 1,5 % HDP, jejichž cílem je dosáhnout v roce 2009 stanovené hodnoty schodku 3,9 % HDP, ke strukturálním reformám důchodového systému a systému sociálních dávek na podporu dosažení cílové hodnoty schodku 3,8 % HDP v roce 2010 a k pokroku v provádění nového fiskálního rámce, zároveň však Komise upozornila na značná rizika.
- (9) Dne 15. prosince 2011 předložilo Maďarsko Komisi a Radě svou Zprávu o opatřeních přijatých v reakci na doporučení Rady ze dne 7. července 2009 podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy, prosinec 2011 (dále jen „zpráva o pokroku z prosince 2011“). Rovněž na základě této zprávy o pokroku vede aktualizované posouzení opatření učiněných Maďarskem k nápravě nadměrného schodku do roku 2011 v reakci na doporučení Rady ze dne 7. července 2009 k následujícím závěrům:
- a) v roce 2010 překročil skutečný rozpočtový schodek cílovou hodnotu o 0,4 % HDP, zatímco hospodářský růst byl v roce 2010 silnější, než se předpokládalo v prognóze útvarů Komise z jara 2009, která byla základem pro doporučení Rady ze dne 7. července 2009. V roce 2011 se očekává (ve vládních projekcích i v prognóze útvarů Komise z podzimu 2011), že saldo veřejných financí dosáhne přebytku, ale pouze díky jednorázovým příjmům v hodnotě 9,75 % HDP spojeným s převodem penzijních aktiv ze soukromých důchodových systémů do státního pilíře a příjmům v hodnotě 0,9 % HDP z odvětvových odvodů (z telekomunikací, energetiky, maloobchodu a finančního odvětví). Bez těchto jednorázových opatření by schodek dosáhl zhruba 6 % HDP a výrazně by překročil referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou v článku 1 Protokolu (č. 12) o postupu při nadměrném schodku připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě. V oznámení o postupu při nadměrném schodku z podzimu 2011 maďarské orgány předpokládaly přebytek ve výši 3,9 % HDP. V prognóze z podzimu 2011 se očekával o něco nižší přebytek (3,6 % HDP), zejména protože zde bylo zahrnuto převzetí části dluhu společností veřejné dopravy (0,2 % HDP). Na základě nejnovějších informací o jednorázových opatřeních obdržených po datu uzávěrky prognózy z podzimu 2011 může být přebytek dokonce ještě nižší. Strukturální schodek se zhoršil o 1,5 % v roce 2010 a o 1,25 % v roce 2011, v souhrnu tedy o 2,75 % HDP, což je v rozporu s doporučením Rady ze dne 7. července 2009, aby bylo v průběhu těchto dvou let zajištěno souhrnné fiskální úsilí alespoň ve výši 0,5 % HDP nezbytné k nápravě schodku udržitelným způsobem ve lhůtě stanovené na rok 2011. Toto zhoršení strukturálního salda je odrazem skutečnosti, že daňové škrtky v hodnotě více než 2 % HDP nebyly dostatečně kompenzovány strukturálními opatřeními;
- b) v roce 2012 návrh rozpočtu počítá se schodkem 2,5 % HDP v souladu s aktualizovaným konvergenčním programem z roku 2011. Za účelem dosažení tohoto cíle obsahuje dle vyjádření orgánů návrh rozpočtu několik opatření, celkově ve výši přibližně 4 % HDP, a zároveň vyčleňuje 0,7 % HDP jako mimořádnou rezervu. Naopak prognóza z podzimu 2011 předpokládá, že v roce 2012 dosáhne schodek veřejných financí 2,8 % HDP a strukturální schodek se zlepší o 2,4 % HDP. Ve srovnání s návrhem rozpočtu tyto vyšší hodnoty schodku odráží kromě dalších faktorů též o 1 procentní bod nižší projekce hospodářského růstu pro rok 2012, jakož i obezřetnější hodnocení vývoje příjmů a výdajů. Zároveň se v návrhu rozpočtu v souladu s příslušnými právními předpisy předpokládá, že mimořádná rezerva nebude využita. Nicméně hranice schodku 3 % HDP je dodržena pouze s pomocí jednorázových příjmů v hodnotě téměř 0,9 % HDP plynoucích z výše uvedených mimořádných odvětvových odvodů;
- c) podle prognózy z podzimu 2011 a na základě obvyklého předpokladu, že nedojde ke změně politik, se očekává, že v roce 2013 se schodek rozpočtu opět zhorší na 3,7 %. To je především způsobeno skutečností, že postupné ukončování mimořádných odvodů v hodnotě přibližně 0,9 % HDP pravděpodobně nebude vyváжено dalšími úsporami plynoucími z programu strukturálních reforem na daný rok;
- d) na základě rozpočtového vývoje od zveřejnění prognózy z podzimu 2011 se projekce schodku veřejných financí v roce 2012 ve výši 2,8 % HDP stále zdá být realistická (nebereme-li v úvahu nedávné zhoršení makroekonomického prostředí). Je to vysvětleno skutečností, že dopad nového konsolidačního balíčku snižujícího schodek o 0,4 % HDP přijatého vládou dne 15. prosince 2011 je obecně vyvážen přijatými změnami návrhu rozpočtu, které schodek zvyšují, jakož i čistými rozpočtovými náklady dohody s bankovním odvětvím uzavřené dne 15. prosince 2011, které dosud nejsou řádně kompenzovány doplňkovými konsolidačními opatřeními;
- e) co se týče roku 2013, pokud se zohlední některá další upřesnění programu strukturálních reforem (souvisějící rozhodnutí vlády a parlamentu jsou podrobně popsána v maďarské zprávě o pokroku z prosince 2011), pozitivní výchozí situace z roku 2012 a čisté náklady vyplývající z dohody s bankovním sektorem, mohly by být projekce schodku na rok 2013 obsažené v prognóze z podzimu 2011 sníženy z 3,7 % HDP na 3,25 % HDP, což však stále ještě výrazně překračuje referenční hodnotu schodku ve výši 3 % HDP. Rozdíl mezi tímto aktualizovaným posouzením a oficiální cílovou hodnotou (2,2 % HDP), stanovenou v maďarském konvergenčním programu z dubna 2011, zejména vyplývá ze skutečnosti, že při neexistenci konkrétních kroků nemohla být přibližně polovina programu strukturálních reforem brána v úvahu. Zbývající rozdíl oproti oficiální cílové hodnotě souvisí s projekcí vyšších výdajů zejména v oblasti státních dopravních podniků a údržby silnic a odraží též

(1) KOM/2010/0010 v konečném znění.

některé rozdíly v předpokladech růstu. Jsou plánovány další strukturální reformy, které by mohly snížit projekci schodku, nicméně nejsou dosud dostatečně upřesněny;

- f) rizika těchto aktualizovaných střednědobých projekcí ukazují na nepříznivý vývoj. Existují některá pozitivní rizika, zejména pokud by příjmy i v letech 2012 a 2013 nadále překračovaly očekávanou úroveň. Očekává se však, že převáží rizika negativní. Konkrétně se zvýšily úrokové sazby pro všechny doby splatnosti, směnný kurz oslabil a střednědobé hospodářské vyhlídky se od vydání prognózy z podzimu 2011 dne 10. listopadu 2011 zřejmě zhoršily. Pokud by se zohlednily tyto faktory, projekce schodku v obou letech 2012 a 2013 by se dále zvýšily o 0,5 % HDP a výsledný schodek by mírně překročil 3 % HDP v roce 2012 a dosáhl 3,75 % HDP v roce 2013;
- g) podle prognózy z podzimu 2011 se s ohledem na předpokládanou výši schodku a úroveň směnného kurzu očekává, že hrubý veřejný dluh v roce 2011 dočasně poklesne v důsledku převzetí soukromých penzijních aktiv a do roku 2013 se opět zvýší na téměř 77 % HDP. Pokud by se střednědobé rozpočtové projekce aktualizovaly pouze na základě nových opatření přijatých po datu uzávěrky prognózy, předpokládaný poměr dluhu k HDP v roce 2012 by byl téměř beze změny a v roce 2013 by se jen mírně zlepšil. Další možné revize rozpočtových projekcí by však, zejména s ohledem na zvýšené výnosy, směnný kurz HUF/EUR ve výši 311 na konci roku 2011 (což je přibližně o 12 % slabší než technický předpoklad použitý v prognóze z podzimu 2011), jakož i slabší makroekonomické prostředí, vedly k poměru dluhu k HDP ve výši zhruba 80 % v roce 2011, který by se poté ustálil ve výši asi 78,5 % v letech 2012 a 2013, zatímco Rada doporučila, že poměr hrubého dluhu k HDP by se měl začít snižovat.
- (10) Celkovým závěrem je, že třebaže Maďarsko do roku 2011 formálně dodržuje referenční hodnotu 3 % HDP,

není to založeno na strukturální a udržitelné nápravě. Rozpočtový přebytek v roce 2011 závisí na značných jednorázových příjmech v objemu více než 10 % HDP a je doprovázen souhrnným strukturálním zhoršením v letech 2010 a 2011 o 2,75 % HDP na rozdíl od doporučeného souhrnného fiskálního zlepšení o 0,5 % HDP. Kromě toho ačkoli maďarské orgány provedou v roce 2012 významná strukturální opatření, která strukturální deficit snižují na 2,6 % HDP, referenční hodnota 3 % HDP je dodržena opět pouze díky jednorázovým opatřením v hodnotě téměř 1 % HDP. Závěrem se v roce 2013 očekává, že schodek (3,25 % HDP) i po zohlednění dodatečných opatření oznámených od vydání prognózy z podzimu 2011 opět překročí referenční hodnotu 3 % HDP. Vyšší schodek v roce 2013 je především spojen se skutečností, že dočasné jednorázové příjmy budou podle plánu postupně ukončovány, zatímco všechny plánované strukturální reformy nebyly zatím dostatečně upřesněny. Celkově to podporuje závěr, že reakce maďarských orgánů na doporučení Rady ze dne 7. července 2009 přijaté v souladu s čl. 104 odst. 7 Smlouvy o ES je nedostatečná,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Maďarsko nepřijalo účinná opatření v reakci na doporučení Rady ze dne 7. července 2009 podle čl. 104 odst. 7 Smlouvy o ES ve lhůtě stanovené uvedeným doporučením.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Maďarsku.

V Bruselu dne 24. ledna 2012.

Za Radu
předsedkyně
M. VESTAGER